ئـاوەزان و پەیـام و ویـژدان..
ستار ئەحمەد

هەندێ ڕەنجاوم،
نە دڵێکم ماوە بۆ خۆشویستن و
نە خەونێک بۆ تەفسیرکردن
تەنها جانتایەکی سەفەرو جوتێک پێڵاو
تەواوی ئەم وەرزە ساردەی پێ تەی دەکەم
لێرەوە
ئاوازێکی شکاوی دەم گیتارێکی بێ خڕوش و
گۆرانیەکی خەمناکی گەرووی تیترواسکەیەکم
دووایین ماڵئاواییدەکەم
وشەکانم دەسپێرم بە قەڵەمیکی نوک تیژو
با لەدوای خۆم
بە حونجەوە بۆشاییەکانم بە پێکاتەوەو
خاڵێک لە کۆتایی حەزە بە نازەکانم دابنێ و
هەنگاوە لەبارچووەکانم خەتبدا
ئیدی لێرەوە
دەفرێکم لە جودایی و
تروسکایی هیچ ئومێدێکم نەماوە
چم داوا نەکرد
جگە لەوەی
هەندەی زەردەپەڕێک تێڕامان
هەندەی تابلۆیەک ڕەنگ و
هەندەی گوڵێک خەندەو
هەندەی پەپولەیەک فڕینم پێببەخشی
ئێستا کە ڕۆیشتم
هەموو هەورەکانی ئاسمانم بۆ بگریێنی
بەشی ئاوەدانەوەیەکم ناکەن
هەموو دونیام بۆ بژێنی
ئاوازێک نامهێنێتەوە سەما

ئەم قەسیدەیەی “ئاوەزان نووری” دەقێکی شیعرییە، پڕە لە هەستی خەم و بێزاری، کە بە شێوازێکی نوێ و هەست بزوێن دەریبڕیوە. شیعرەکە زیاتر سەرنج دەخاتە سەر کۆتاییهاتنی ئارەزووەکان و تەواوبوونی

توانای خۆڕاگری لەبەردەم ژیانێکی پڕ لە ڕەنج.
لێرەدا هەڵسەنگاندنێک بۆ قەسیدەکە دەخەمەڕوو :

: ناوەڕۆکی سەرەکی و پەیام:

پەیامی سەرەکی شیعرەکە بریتییە لە تەواوبوونی توانای دڵ بۆ خۆشویستن و پچڕانی خەونی ئایندە (“نە دڵێکم ماوە بۆ خۆشویستن و نە خەونێک بۆ تەفسیرکردن”).

“هێندە ڕەنجاوم” خاڵی دەستپێکە، کە هەموو شیعرەکە ڕووناک دەکاتەوە. شاعیر خۆی بۆ گەشتێکی بێگەڕانەوە ئامادە دەکات (“جانتایەکی سەفەرو جوتێک پێڵاو”)، کە گەشتێکە لەناو ئەم وەرزە ساردەدا (ساردیی ژیان و هەست).

شاعیر خۆی بە ئاوازێکی شکاوی دەمی گیتار و گۆرانییەکی خەمناکی تیترواسکە دەچوێنێت، کە نیشانەی ئەوەیە مۆسیقای ڕۆح و ژیانی تێکشکاوە و ئیتر ناتوانێت چێژی لێ ببینێت.

: دێڕەکانی کۆتایی پڕن لە بێئومێدی و تەواوبوونی چاوەڕوانی. تەنانەت فرمێسکی هەموو هەورەکانی ئاسمان و مۆسیقای هەموو دنیاش ناتوانێت وەک جاران ژیان و شادی بۆ شاعیر بگەڕێنێتەوە.

: شێواز و وێنەی شیعری (تەکنیکی دەربڕین):

سادەیی و ڕاستگۆیی: شیعرەکە بە زمانێکی سادە و ڕاستەوخۆ نووسراوە، بەڵام هەستێکی قووڵی تێدایە. شاعیر بێپەردە باس لە تێکشکانی دەروونیی خۆی دەکات.

وێنەی سەرنجڕاکێش: چەند وێنەیەکی جوانی تێدایە کە هەست دەوروژێنێت:

ئاوازی شکاو و گۆرانی تیترواسکەی خەمناک: بەکارهێنانی ئامرازەکانی مۆسیقا بۆ دەربڕینی هەست، نیشانەی تێکەڵبوونی ژان و هونەرە.

“هێندەی زەردەپەڕێک تێڕامان، هێندەی تابلۆیەک ڕەنگ و هێندەی گوڵێک خەندەو هێندەی پەپولەیەک فڕینم پێببەخشی” داواکارییەکی بچووک و پڕ واتایە بۆ شادییە سادەکانی ژیان، کە نەهاتە دی.

ئەو وێنەیەی کە تەنانەت فرمێسکی هەور و مۆسیقای دنیاش ناتوانن کۆتایی بە بێهیواییەکەی به□ن□ن، وێنەیەکی بەهێزە بۆ قووڵیی نائومێدی.

بەکارهێنانی قەڵەم و خاڵ: سپاردنی وشە بە قەڵەمێک و داواکردن لەو قەڵەمە کە بۆشاییەکان پڕبکاتەوە، نیشانەی ئەوەیە شاعیر دەیەوێت بەشێک لە ئازارەکانی لە ڕێگەی نووسین و هونەرەوە بۆ ڕابردووی بگەڕێنێتەوە یان مێژووی ژیانی دوای خۆی بنووسێتەوە.

ڕیتم :

ڕیتمی خەمناک: ڕیتم و ئاوازی شیعرەکە لەگەڵ ناوەڕۆکەکەدا دەگونجێت، کە بریتییە لە ڕیتمێکی خاو و پڕ لە هەناسەی سارد و بێئومێدی.

دووبارەبوونەوەی خاڵی کۆتایی: دێڕی “لەرەوە” دووبارە دەبێتەوە و شیعرەکە دەکاتە دوو بەشی سەرەکی: یەکەم، باس لە تێکشان و کۆچکردن دەکات. دووەم، باس لەو چاوەڕوانییە سادانە دەکات کە نەهاتنە دی، و کۆتایی بە گۆڕانەوە دەنێت.

بەکورتی:

قەسیدەی “ئاوەزان نووری” دەقێکی تایبەتە لە دەربڕینی تێکشکانی ناوەکی و بێزاری لە ڕەنجی بەردەوام. شاعیر بە شێوازێکی پڕ لە سۆز و وێنەی ناسکی شیعری، گەشتێکی کۆتایی دەستپێدەکات کە تەنانەت گەورەترین هێزەکانی سروشت و هونەریش (هەور و مۆسیقا) ناتوانن ڕایبگرن یان چاکبکەنەوە. شیعرەکە بریتییە لە ماڵئاواییەکی نائومێدانە لە ژیان و حەزەکان.

ستار ئەحمەد